

Luontodirektiivin luontotyyppi (liite I)

Luontodirektiivin ensisijaisesti suojeltu luontotyyppi

BOR suojelutaso epäsuotuisa huono, kehityssuunta heikkenevä



Luonnehdinta

Keidassuot ovat laajoja, useista eri suotyypeistä koostuvia suokokonaisuuksia eli suoyhdistymiä. Suon keskusta on yleensä ympäröiviä mineraalimaita ylempänä. Suon keskustan kasvillisuus saa vettä ja lisäravinteita vain sadeveden mukana (ombrotrofia) ja on näin ollen hyvin karua. Keidas-suon rakenne voidaan jakaa suurmuoto-osiin, joita ovat keskusta, viettävä reunalaisuus sekä yhdistymän reunaosien laide. Viimeksi mainittu saa vettä ja ravinteita myös ympäröiviltä mineraalimailta (minerotrofia), joten laiteilla esiintyy vaateli-aampaa suokasvillisuutta. Keidassoilla esiintyy usein pienmuotorakenne, jossa pitkänomaiset, rahkarämeen vallitsevat mättäät (kermi) vaihtelevat märempien painanteiden kanssa (kuljut).

Keidassuon keskiosien suokasvillisuustyyppejä ovat keidasrämeet, rahkarämeet tai ombrotrofiset lyhytkorsinevat ja kuljunevat. Reunaluisuella esiintyy tyypillisesti isovarpu- ja tupasvillarämeitä, laideosalla minerotrofisia rämeitä, korpia, nevarämeitä, nevakorpia ja nevoja. Ilmastolliset seikat ja maaperän muodot aiheuttavat alueellisia eroja keidassoiden rakenteessa ja kasvillisuudessa. Keidassoista voidaan erottaa alatyyppejä: laakiokeitaat ja nummimaiset keitaat, kilpikeitaat, viettokeitaat, metsäkeitaat ja rahkakeitaat.

Tähän luontotyyppiin luetaan luonnontilaiset keidassuot, sekä yhdistymät, joilla ihmistoiminta on kohdistunut osaan keidassuoyhdistymää, mutta keidassuo on säilyttänyt pääosin luonteenomaiset piirteensä. Keidassuon luonnontilaisuuden kannalta keskeisiä tekijöitä ovat yhdistymän rakenteellinen eheys, jota vähentävät ojitukset ja yhdistymään kohdistunut muu maankäyttö, luontainen vesitalous ja turpeenmuodostus, luontainen mätäs- ja märkäpintojen

vaihtelu, puustorakenteen luonnontilaisuus ja ombrotrofisen suokasvillisuuden vallitsevuus.

Levinneisyys

Keidassuot on vallitseva suoyhdistymätyyppi Etelä-Suomessa, jossa ne muodostavat noin 300 km leveän suoyhdistymävyöhykkeen. Pohjanlahden rannikon läheisyydessä keidassuovyöhyke työntyy pohjoisemmaksi, aina Raahen korkeudelle saakka. Keidassoita esiintyy kuitenkin myös pohjoisempaa aapasuoalueella aina Metsä-Lappia myöten.

Nykytila ja uhkatekijät

Keidassoiden esiintymisverkosto on harventunut, pinta-ala pienentynyt ja esiintymien luonnontilaisuus heikentynyt voimakkaasti ihmistoiminnan vuoksi. Luontotyyppin tilan heikentämisen syistä tärkein on metsäojitus. Muita syitä ovat turpeenotto, pellonraivaus, reunametsien hakkuut sekä yhdistymien pirstoutuminen rakentamisen, mm. tieverkostojen vuoksi. Rakenteeltaan ja vesitaloudeltaan täysin luonnontilaisia keidassuoyhdistymiä on Etelä-Suomessa ja Pohjanmaalla hyvin vähän. Pohjois-Suomessa keidassuot ovat sen sijaan pääsääntöisesti luonnontilaisia. Tulevaisuuden uhkista merkittävimpiä ovat turpeenotto, vanhojen ojitusten ja kunnostusojitusten etävaikutukset vesitalouteen sekä puustoitusten reunaosien hakkuut. Rehevöittävä laskeuma voi muuttaa karun keskiosan kasvillisuutta.

Kuva: Hannu Nousiainen